

Finansiell policy med föreskrifter för medelsförvaltning och placeringsreglemente för medel avsatta för pensionsförpliktelser

---

antagen av kommunfullmäktige 2006-04-12, § 42 med ändring 2007-03-14, § 30

Gäller från 2006-09-01

Denna policy gäller för Svedala kommun och för dess helägda bolag.

Avsnitt 1 avser medelsförvaltning.

Avsnitt 2-6 avser pensionskapitalförvaltning

ALLMÄNT

Övergripande målsättningar för finansverksamheten

Kommunens finansverksamhet skall bedrivas på ett säkert och effektivt sätt. Verksamheten skall bedrivas utan spekulativa inslag och så att en betryggande säkerhet alltid upprätthålls.

Medelsförvaltningen skall medverka till att kapitalanskaffning- och användning i kommunen och dess företag blir effektiv och att kommunens räntenetto i ett långsiktigt perspektiv och med beaktande säkerhetsaspekten, blir så bra som möjligt.

Inom ramen för kommunallagens bestämmelser och denna policy skall kommunens upplåning ske till lägsta kostnad och de egna medlen placeras med god avkastning.

I lag om kommunal redovisning finns bestämmelser om bokföring och rapportering av finansiella transaktioner och ställning.

Finansiella policyns syfte och omfattning

Finansiella policyn syftar till att i ett sammanhang lägga fast mål och riktlinjer för kommunen och de kommunala företagen inom följande områden:

- koncernsamordning av finansverksamheten
- upplåning och leasing
- placering
- utlåning
- försäkringsinstrument
- borgen

Policyn inkluderar de föreskrifter för kommunens medelförvaltning som fullmäktige enligt 8 kap 3a § Kommunallagen har att fastställa.

I det av fullmäktige fastställda reglementet för kommunstyrelsen finns ytterligare regler för styrelsens verksamhet och beslutanderätt. I reglementet fastläggs bl a styrelsens övergripande ansvar för kommunens och kommunkoncernens ekonomi samt dess ansvar för medelsförvaltningen. I reglementet preciseras också vilka grupper av ärenden som kommunfullmäktige delegerat till styrelsen.

Kommunstyrelsen fastställer ett attest- och utanordningsreglemente som utvisar vilka personer som har rätt att ingå och påteckna avtal m m och för att upprätthålla internkontroll för kommunens räkning.

I fullmäktiges årliga budgetbeslut fastläggs balans- och finansieringsbudget, olika kompletterande riktlinjer, beloppsgränser etc. Dessa skall också beaktas i finansverksamheten.

1. KOMMUNENS FINANSFÖRVALTNING

1.1 Allmänt

Kommunstyrelsen är ansvarig för kommunens ekonomiska förvaltning. Den skall uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Finanschefen har det övergripande operativa ansvaret för kommunens finansförvaltning. Han skall delta i finansiella nätverk (G7-gruppen) och i övrigt samverka med andra i den utsträckning som krävs för att vidmakthålla en god kompetens inom finansförvaltningen.

Likviditet behövs som rörelsekapital för att bedriva den dagliga verksamheten. Denna del skall hanteras via koncernkonto. Likviditet, som tillfälligt inte behövs för den dagliga verksamheten, får placeras med de riskbegränsningar som framgår av punkt 1.3.

1.2 Koncernkonto

För att nå en effektiv penninghantering skall likviditetsplaneringen för hela kommunkoncernen vara samordnad. Detta sker genom att Kommunkoncernens kassaflöden skall samlas i ett koncernkonto så att kommunkoncernens ut- och ingående betalningsströmmar kan kvittas mot varandra.

Via koncernkontot erhålls maximal avkastning på rörelsekapitalet. Penningflödena länkas då samman via internkrediter och slutligen via extern checkräkningskredit.

Kravet på god säkerhet i kommunkoncernens medelsplacering innebär bl a att kredit-, ränte- och likviditetsrisker skall undvikas eller minimeras.

Vid placering av kommunkoncernens medel skall därför sådana former väljas att kravet på lågt risktagande tillgodoses och att – med beaktande av detta – bästa möjliga förräntning eftersträvas.

1.2.1 Överlikviditet

Permanent överlikviditet skall föranleda sakbeslut i kommunstyrelsen (exempelvis genom nedamortering av låneskulden, avsättning till pensionsförvaltning m m).

1.3 Motparter

Förvärv och avyttring av värdepapper får ske genom i Sverige verksamma banker och via av Finansinspektionen godkända värdepappersbolag. Likvida medel får placeras i skuldförbindelser utgivna av nedanstående organisationer med angivna begränsningar av belopp och löptid. Placering får endast ske i papper med hög likviditet där officiell köpkurs fortlöpande ställs av flera aktörer. Medel får även placeras i bankräkning hos i Sverige verksamma banker och hos postgirot.

	LÅNTAGARE	LÄNGSTA LÖPTID
1.	Svenska staten Statliga verk Av staten helägda bolag	Ingen tidsgräns
2.	Svenska kommuner Svenska landsting	Ingen tidsgräns
3.	Bostadsfinansieringsinstitut	5 år
4.	Nordea, S-E-Banken, Förenings-sparbanken, Handelsbanken samt övriga i Sverige verksamma banker med rating A+/A1 eller högre (Standard & Poors resp Moodys). Av dessa banker helägda dotterbolag.	5 år
5.	Svenska företag med rating K 1.	1 år

Lån och placeringar skall ha en spridd förfallostruktur för att möta likviditetsrisken. Inom likviditetsförvaltning får endast räntebärande instrument användas.

1.4 Uppföljning och rapportering

Kommunens likviditet skall vid varje delårsrapport redovisas i kommunstyrelsen.

1.5 Upplåning

Upptagande av lån sker inom den ram som kommunfullmäktige fastställt och beslutas av kommunstyrelsen.

För de kommunala bolagen beslutas upplåningsbehovet av styrelsen och upptagandet av lån samordnas med kommunens finansförvaltning.

1.6 Finansiell leasing

Finansiell leasing tillåts endast för personbilar, kontorsutrustningar och televäxel. Samråd skall ske med finanschefen.

1.7 Borgen

Kommunen har en restriktiv inställning till borgen och den ges normalt bara till företag som helt eller delvis ägs av kommunen.

Att gå i borgen innebär ett risktagande och därför fastställer kommunfullmäktige om borgensavgift skall utgå eller ej. Beslut om borgen fattas av kommunfullmäktige. Borgen för bostadsförsörjning, dvs åt Svedalahem, tecknas av kommunstyrelsen på delegation.

1.8 Övrigt

Alla övriga här ej nämnda former av upplåning och likviditetsplacering m m beslutas av kommunstyrelsen i varje särskilt fall.

Det noteras att stiftelsekapital kan placeras på samma sätt som pensionskapital enligt avsnitt 2-6 nedan.

**2. PLACERINGSREGLEMENTE
för medel avsatta för pensionsförpliktelser
(avsnitt 2-6)**

2.1 Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige fastställer placeringsreglementet.

2.2 Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen är formell medelsförvaltare. Handläggande tjänsteman är finanschefen.

Kommunstyrelsen skall vidare

1. besluta om att anlita extern förvaltare av portföljen.
2. bedöma om placeringsreglementet skall revideras.
3. besluta om avveckling av extern förvaltare, före avtalstidens slut

2.3 Finanschefens ansvar (front office)

Det är finanschefens ansvar att

1. finansiella policyn efterlevs
2. finansiella avtal och transaktioner sker inom ramen för denna finansiella policy
3. initiera och utarbeta förslag till uppdatering av finansiella policyn
4. erforderliga instruktioner finns upprättade för ekonomichefen inom kommunförvaltningen (back office)
5. vid plötsliga, oväntade marknadshändelser ta initiativ till påkallade placeringsförändringar som får innebära överskridande av angivna limiter.
6. vid tillfälliga avvikelser från placeringsreglerna, muntligen informera extern förvaltare per telefon med efterföljande bekräftelse per telefax eller e-mail
7. återrapportering sker till kommunstyrelsen
8. delta i det finansiella nätverket (G7-gruppen) och i övrigt samverka med andra i den utsträckning som krävs för att vidmakthålla en god kompetens inom finansförvaltningen.
9. utföra rebalanseringskontroll efter samråd med finansiellt nätverk (G7-gruppen).

2.4 Ekonomichefens ansvar (back office)

Det är ekonomichefens ansvar att

1. administrativt hantera kommunens portfölj i enlighet med redovisningslag och redovisningsreglemente
2. vid varje tillfälle vara beredd att rapportera om portföljens exponering i relation till de fastställda limiterna i detta placeringsreglemente och i övrigt följa regler enligt kommunens interna kontroll

2.5 Attestinstruktion

Förutom ovanstående ansvarsfördelning gäller kommunens ordinarie attestreglemente.

2.6 Etiska regler

Utöver avvägningen mellan avkastning och risk skall också etiska aspekter beaktas i placeringsverksamheten. Härmed avses att placeringar ej skall ske i företag som kan förknippas med oacceptabla arbetsförhållanden, barnarbete, våld, narkotika, prostitution eller kriminell verksamhet. Detta iakttas genom att placeringar i normalfall skall ske i välkända och välrenommerade företag. Inför eventuella placeringar i mindre kända företag skall ambitionen i dessa fall vara att utröna, huruvida företaget bedriver någon etiskt tveksam verksamhet. Vid osäkerhet av etiska skäl skall grundregeln vara att avstå från placering. Om placering av misstag skett i oetisk verksamhet, skall engagemanget snarast upphöra.

3. FÖRSÄKRINGSINSTRUMENT/RISKHANTERING

3.1 Allmänt

Riskerna för medelsförvaltning delas in i finansiella risker i placeringarna och administrativa eller operativa risker i förvaltningen. Det finns en viktig principiell skillnad mellan finansiella risker och övriga risker i den meningen att det oftast finns en koppling mellan finansiell risk och avkastning. Det kan därför vara sunt att ta en kalkylerad risk för att uppnå en högre avkastning. Beträffande administrativa risker finns ingen motsvarande intäktsmöjlighet och de bör därför minimeras så långt det är ekonomiskt försvarbart, dvs så länge risken är större än kostnaden för att förebygga risken.

För att effektivisera förvaltningen av portföljen och i syfte att kurssäkra en placering får förvaltaren handla med terminer avseende räntebärande instrument, i vilka portföljen tillåts placera. Försäljning på termin får ej överstiga portföljens innehav.

3.2 Administrativa risker

Det finns risk för störningar inom de administrativa rutinerna. Det kan gälla personal, datasystem m m. Dessa störningar kan uppträda dels hos den externa förvaltaren dels hos den egna organisationen. För att begränsa den administrativa risken hos den externa förvaltaren krävs en kvalitetskontroll dels i samband med upphandlingen och avtalstecknandet dels fortlöpande under avtalstiden. Hur den fortlöpande kvalitetskontrollen skall tillgå skall regleras i avtalet. För att begränsa den administrativa risken i den egna organisationen krävs en klar organisation och tydliga befattningsbeskrivningar samt en fortlöpande intern kontroll och revision.

3.3 Finansiella risker

3.3.1 Ränterisk

Med ränterisk menas vanligen hur avkastningen på en räntebärande tillgång påverkas av en förändring av räntan. Ränterisken kan delas in i en prISRISK och en återinvesteringsrisk. PrISRISKEN är ett mått på hur priset på ett räntebärande värdepapper förändras vid en ränteförändring. Eventuell direktavkastning på en obligation utbetalas via kuponger under obligationens löptid. Återinvesteringsrisken uttrycker hur avkastningen av de medel som återinvesteras i samband med kupongutbetalningar påverkas av en ränteförändring. Dessa båda risker motverkar varandra. Storleken på ränterisken påverkas av räntornas utveckling och av tillgångens räntekänslighet; duration. En ytterligare aspekt på ränterisken är sannolikheten för att räntan skall variera; räntans volatilitet.

3.3.2 Valutarisk

Avkastningen på en utländsk investering är ur svenskt perspektiv beroende av såväl avkastningen på investeringen beräknad i den utländska valutan, som växelkursen mellan valutorna. Riskmåttet för avkastningen i svenska kronor är en funktion av risken i avkastningen i lokal valuta, risken för valutakursförändringar samt av samvariationen mellan tillgångens avkastning i lokal valuta och växelkursförändringarna.

3.3.3 Likviditetsrisk

Likviditetsrisken anger risken att en tillgång inte går att realisera till förväntat pris vid önskat tillfälle.

3.3.4 Kreditrisk – motpartsrisk

Kreditrisken anger risken att emittenten inte kan svara upp mot sina åtaganden, t ex till följd av en betalningsinställelse. Det är ovanligt att företag noterade på börsens A-lista ställer in betalningarna eller blir rekonstruerade till en mycket låg aktiekurs men det kan däremot förekomma stora kursfall. För räntebärande tillgångar finns även en konkursrisk bland emittenterna. Värdepapper utfärdade av stat och kommuner anses däremot inte ha någon kreditrisk. Kreditrisken värderas genom att det krävs en högre ränta vid ökad kreditrisk. Kreditvärderingen underlättas av den rating som fastställs av kreditinstitut såsom ”Standard & Poor’s” och ”Moody’s”.

3.4 Optimal placeringsstrategi

En placeringsstrategi bör utformas med hänsyn till vilka åtaganden som skall finansieras och när dessa utbetalningar skall ske. En generell utgångspunkt är att undvika risker som inte kompenseras med en ökad avkastning. Kommunen får sedan ta ställning till vilken risknivå som man är beredd att acceptera för att uppnå förväntad avkastning. Pensionsåtagandets Tillgångs- och Skuldsida skall matcha varandra.

3.4.1 Riskoptimering vid portföljsammansättning

Matchningsprincipen

Matchningsprincipen innebär att man anpassar duration och risktagande i placeringarna till den tidshorisont och struktur som gäller för de framtida åtagandena. När det gäller långsiktiga åtaganden är årliga variationer i avkastningen av mindre betydelse. Den ökade volatiliteten i aktier jämfört med andra tillgångar kompenseras av att den förväntade avkastningen är betydligt högre i det längre perspektivet.

I de flesta fall sker en marknadsvärdering av innehaven vilket har stora fördelar vid utvärderingen av portföljen. Detta kan dock leda till att t ex en obligationsportföljs värde påverkas av korta svängningar även om tillgångarna är avsedda att hållas hela löptiden ut. En effekt av detta kan bli att man lockas till kortare duration för att minska ränterisken än vad som är motiverat av matchningsprincipen.

Diversifieringsprincipen

Diversifieringsprincipen bygger på att minska risken i en portfölj genom att kombinera olika tillgångsslag. Olika tillgångar har olika avkastningsmönster och korrelationen mellan dessa tillgångar leder till att en sammansatt portföljs risknivå därmed blir lägre än de enskilda tillgångarna var för sig så länge korrelationen mellan tillgångarna inte är fullständigt positiv. Detta leder till att man kan minska risken väsentligt i en portfölj bestående av ett fåtal aktier genom att utöka antalet aktieslag.

4. PLACERINGSREGLER

4.1 Pensionsförvaltningens syfte och mål

De medel som kommunen avsätter för att trygga de anställdas pensioner skall placeras med hänsyn till pensionsåtagandets art och löptid. Placeringarna skall således matcha pensionsåtagandet med tanke på inflations- och ränterisker samt täcka pensionsutbetalningarna.

Avsikten är att tillgångarna hela tiden skall öka i relation till pensionsskuldens utveckling (beräknad enligt praxis inom kommunsektorn). Med pensionsskuld avses här den del som var intjänad vid starttidpunkten av placeringen. Avsättningar för att täcka kommunens pensionsåtagande kan komma att behövas.

4.2 Tillåtna tillgångsslag

Portföljens medel får placeras i följande tillgångsslag:

1. Svenska och utländska räntebärande värdepapper.
2. Svenska aktier, svenska aktiefonder och utländska aktiefonder.
3. Likvida medel i svensk och utländsk valuta.

Värdepappersfonder och aktieindexobligationer avseende tillgångsslagen ovan får utnyttjas i förvaltningen.

4.3 Limit för tillgångsslag

Tabellen nedan anger högsta och lägsta andel som respektive tillgångsslag vid varje tidpunkt skall respektive får utgöra av portföljens totala marknadsvärde.

Tillgångsslag	Min %	Normalläge %	Max %
Svenska aktier Svenska aktiefonder	10	30	60
Utländska aktiefonder*	0	20	30
Svenska räntebärande	40	50	90
Likvida medel	0	-	10
Totalportföljen	-	100	-

* Här tillåts endast aktiefonder eller aktieindexobligationer, typ bred världsfond med tyngdpunkten i Västeuropa och USA.

Den totala aktieandelen får dock uppgå till högst 60 %t medan den totala ränteanandelen får uppgå till högst 90 %. De likvida medlen är i normalfallet en restpost och får uppgå till högst 10 %. Vid särskilda händelser kan hela portföljen föras över i likvida medel.

Rebalansering

Med rebalansering menas justering av tillgångsslagens fördelning, dvs fördelningen mellan svenska aktier, utländska aktiefonder, räntebärande värdepapper och likvida medel. Rebalansering skall ske med utgångspunkt från gällande marknadsläge och efter samråd med kapitalförvaltare och det finansiella nätverket. Bedömning av rebalanseringsbehovet skall göras en gång per kvartal. Beslut om rebalansering inom de riktlinjer som anges i denna policy (till normalläge enligt punkt 4.3) fattas av finanschefen i samråd med kommunstyrelsens ordförande.

4.4 Limit för enhandsengagemang

Finansiella tillgångar - aktier, obligationer, etc - hänförliga till en enskild emittent, eller emittenter inom samma koncern får utgöra maximalt 10 % av portföljens totala marknadsvärde. Undantag är svenska staten.

4.5 Belåning

Portföljens tillgångar får, i enlighet med kommunallagen, ej belånas.

4.6 Räntebärande värdepapper

4.6.1 Svenska räntebärande värdepapper

Vid placering i räntebärande värdepapper noterade i svenska kronor gäller följande limiter. Procenttalen i tabellen nedan avser andelar av ränteportföljens marknadsvärde.

Emittent/Värdepapper	Max. andel per emittentkategori %	Max. andel per emittent %
Svenska staten eller av svenska staten garanterat värdepapper	100	100
Svenska kommuner och landsting	50	10
Svenska banker och bostadsfinansieringsinstitut	50	25
Övriga räntebärande papper med rating AAA enligt Standard & Poor's respektive Aaa enligt Moody's	100	100
Övriga räntebärande papper med rating A enligt både Standard & Poor's och Moody's	50	10
Övriga räntebärande papper med lägst rating K1 enligt Standard & Poor's med en maximal löptid på 1 år	10	10

Portföljens innehav av räntebärande nominella värdepapper får ha en duration på högst 5 år. Vid placering i sk realränteobligationer gäller dock inte ovannämnda begränsning i duration.

Räntebärande papper i form av aktieindexobligation kan ingå i portföljen och skall tecknas i svensk valuta med en längsta bindningstid av 5 år. Emittent skall ha en rating för långfristiga skuldförbindelser på lägst A enligt Standard & Poor's eller A enligt Moody's.

4.6.2 Ränterisk

Ränterisk definieras som räntekänslighet i procent, dvs förändringen i den räntebärande portföljens värde, om den effektiva räntan förändras med en (1) procentenhet, i förhållande till den totala portföljens värde. Portföljens innehav av räntebärande värdepapper får ha en duration mellan 0-5 år med normalläget 3,5 år.

4.7 Aktier och aktierelaterade instrument

Av portföljens placeringar i svenska och utländska aktier skall 100% vara börsnoterade, dvs föremål för regelbunden handel på reglerad marknadsplats som är öppen för allmänheten och som står under tillsyn av tillsynsmyndighet. Möjligheten att förvärva icke börsnoterade aktie/aktieinstrument får enbart tillämpas vid nyintroduktioner.

Aktie noterad på	Max	Min	Maximal per emittent
A-lista	100%	60%	10%
O-lista	40%	0%	10%

Om en aktie väger tyngre än 10 % av Stockholmsbörsens SAX-index får kommunen maximalt placera 15 % av aktieandelen i denna aktie.

4.8 Likvida medel

Likvida medel definieras som medel på bankräkning, depåkonto samt dagsinlåning. Övrig tidsbunden inlåning hänförs till räntebärande värdepapper vid beräkning av tillgångsslagens andelar enligt avsnitt 4.3.

4.9 Värdepappersfonder

Placering kan ske i värdepappersfonder under Finansinspektionens, eller motsvarande, tillstånd vars placeringsinriktning i allt väsentligt överensstämmer med bestämmelserna i denna policy.

Värdepappersfonds innehav av enskilda värdepapper ska ej sammanräknas med portföljens innehav enligt avsnitt 4.4.

4.10 Aktieindexobligationer

Aktieindexobligation skall tecknas i svensk valuta och med en längsta bindningstid av 5 år. Emittent skall ha en rating för långfristiga skuldförbindelser på lägst A enligt Standard & Poor's eller A enligt Moody's.

4.11 Beräkning av portföljvärde och limiter samt över- eller underskridande av limiter

Vid beräkning av portföljens värde och av limiter, skall portföljens tillgångar värderas med ledning av gällande marknadsvärde. Om marknadsvärde saknas får förvaltaren fastställa värdet.

Om limit överskrides ska tillgångarna avyttras i motsvarande mån så snart det lämpligen kan ske, varvid särskild hänsyn ska tas till den risk som överskridandet innebär för portföljen som helhet. Motsvarande gäller om limit underskrids, varvid tillgångar anskaffas så snart det lämpligen kan ske. Kommunens finanschef skall rapportera över- respektive underskridande till kommunstyrelsen, med beskrivning av orsaken till överskridande samt förslag till åtgärd. Om extern förvaltare anlitas skall över- resp underskridande av limiter enligt förvaltningsuppdraget rapporteras till kommunens finanschef, med beskrivning av orsaken till överskridande samt förslag till åtgärd.

4.12 Extern förvaltare

Beslutar kommunstyrelsen att anlita extern förvaltare av hela eller delar av portföljens tillgångar gäller att

1. förvaltaren ska vara ett värdepappersinstitut som har finansinspektionens tillstånd för förvaltning av någon annans finansiella instrument, enligt 1 kap 3 § p. 4 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse, eller utländsk institution som har tillstånd liknande det som anges ovan och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ
2. sådant uppdrag ska grundas på skriftligt avtal
3. förvaltaren ska åta sig att följa denna finansiella policy

4.13 Motparter

Godkända motparter vid transaktioner med portföljens tillgångar är

1. värdepappersinstitut som har finansinspektionens tillstånd för handel med finansiella instrument för annan räkning i eget namn, enligt 1 kap 3 § p. 1 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse
2. utländska institutioner som har tillstånd liknande det som anges i punkt 1 och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

3. Handel med terminskontrakt får endast ske
  - a) om kontrakten är föremål för clearingverksamhet hos en clearingorganisation, som står under tillsyn,
  - b) om avtal tecknas på för branschen sedvanliga villkor med värdepappersinstitut, som står under tillsyn enligt punkt 1 ovan, eller med utländskt finansinstitut, som står under tillsyn enligt punkt 2 ovan
4. Värdepapperslån får endast lämnas på för branschen sedvanliga villkor mot betryggande säkerhet till eller genom förmedling av värdepappersinstitut, som står under tillsyn enligt punkt 1 ovan, eller utländskt finansinstitut, som står under tillsyn enligt punkt 2 ovan.

Transaktioner skall ske enligt principen betalning mot leverans. Undantag från denna princip är tillåten vid tillfällen då det normala förfarandet är ett annat, exempelvis vid nyemissioner.

4.14 Förvar

Portföljens tillgångar ska förvaras hos värdepappersinstitut som har finansinspektionens tillstånd att ta emot värdepapper för förvaring, enligt 3 kap 4 § p. 2 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse. Andelar i värdepappersfonder registreras dock normalt hos fondbolaget, utan leverans till värdepappersinstitutet.

5. UPPFÖLJNING OCH RAPPORTERING

5.1 Syfte

Det övergripande syftet är att kontrollera att pensionsmedelsförvaltningen har skett i enlighet med principerna om god avkastning och betryggande säkerhet och att medlen inte använts på ett sätt som står i strid med den kommunala kompetensen enligt kommunallagen. Syftet är också att ge uppdragsgivaren (kommunen) en sådan information om de placerade medlens avkastning och riskexponering, i relation till detta Placeringsreglemente, att åtgärder kan vidtagas vid eventuella avvikelser.

5.2 Allmänt

Samtliga personer och parter delaktiga i arbetet med medelsförvaltning i enlighet med denna Finansiella policy skall omedelbart rapportera om händelser som inte kan betraktas som normala i placeringsverksamheten. Om händelsen inträffar hos uppdragstagare så måste rapport alltid lämnas till uppdragsgivaren.

5.3 Extern rapportering

Respektive medelsförvaltare skall en gång per månad lämna en rapport till kommunen. Rapporten skall vara kommunen tillhanda senast den 10:e i respektive månad och innehålla nedanstående uppgifter presenterade sedan uppdragets början, sedan årets början och för föregående månad:

- Marknadsvärdet.
- Insatta respektive uttagna medel.
- Avkastning.
- Avkastning i förhållande till fastställt jämförelseindex
- Förändringar av innehavet under månaden.
- De förvaltade medlens tillgångsfördelning i detalj vid senaste månadsskiftet.
- Genomsnittlig löptid och räntekänslighet för räntebärande värdepapper.
- En skriftlig kommentar över utvecklingen samt en utblick över den närmaste framtiden
- Eventuella avvikelser från placeringsreglerna i detta Placeringsreglemente, avvikelsernas orsak samt vidtagna åtgärder eller förslag till åtgärder.
- Eventuella rapporter om onormala händelser i placeringsverksamheten
- Händelsens orsak samt vidtagna åtgärder.
- Rapporten skall vara lättläst och lättillgänglig

5.4 Intern rapportering

Kommunens finanschef skall varje månad redovisa uppdragstagarnas rapporter till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen skall i samband med delårsbokslut och årsbokslut redovisa en sammanställning av uppdragstagarnas rapporter till kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen skall i samband med årsbokslutet redovisa en ingående utvärdering av placeringsverksamheten till kommunfullmäktige. Denna utvärdering skall göras av extern konsult.

6. DERIVATINSTRUMENT - FÖRSÄKRINGSINSTRUMENT

Finansförvaltningen kan ingå sedvanliga, på de svenska och internationella finansmarknaderna förekommande avtal. Finansiella derivatinstrument, inklusive optioner, får dock endast användas i riskbegränsande syfte inom givna riskbegränsningsregler.

Följande typer av försäkringsinstrument (eller kombinationer av dessa) är tillåtna i syfte att begränsa valuta- och /eller ränterisk.

- Ränteoption
- Valutaoption
- Valutatermin
- Räntetermin
- Valutaswap
- Ränteswap

Sälj- eller köpoptioner får ej utställas. Instrumenten får enbart användas för att skydda en befintlig placering av motsvarande belopp och valuta. Godkända motparter framgår av punkt 4.13 ovan.

Ordlista

Administrativ risk

Risken att störningar uppträder inom de administrativa rutinerna. Dessa kan gälla personal, system eller redovisning/internkontroll.

Certifikat

Räntebärande instrument för kortfristig upplåning på penningmarknaden.

Courtage

Avgift som tas ut av fondkommissionär för att genomföra en transaktion för en kunds räkning.

Delportfölj

Används som benämning på en del av den totala portföljen. En delportfölj kan t ex utgöras av de räntebärande tillgångarna och en annan delportfölj av de aktiebaserade tillgångarna.

Derivatinstrument

Ett instrument vars värde baseras på och följer värdet av en underliggande tillgång såsom statskuldväxlar eller aktier. Exempel på derivatinstrument är optioner och terminer.

Direktavkastning

Den löpande avkastningen som t ex en aktie avger i form av utdelning. Uttrycks ofta som en procentuell andel av aktiens kurs.

Diversifiering

En fördelning av en portföljs tillgångar inom och mellan olika tillgångsslag och marknader. Syftet är att minska portföljens risk och/eller höja avkastningen.

Duration

Kan beskrivas som en obligations vägda genomsnittliga återstående löptid. Måttet beskriver obligationens räntekänslighet, dvs hur mycket priset på obligationen förändras när räntenivån ändras med en procentenhet. Durationen bestäms av obligationernas och kupongernas återstående löptid, kupongernas storlek och räntenivån. Durationen för en sk nollkupong-obligation är lika med dess löptid och för en kupongobligation är den lägre än dess löptid.

Effektiv ränta

Den avkastning som en investering ger om man tar hänsyn till samtliga villkor under viss tid.

Emittent

Utgivare av finansiella instrument.

Enkel ränta

Avkastningen i kronor dividerat med placerat belopp under viss tid.

Exponering

Det värde, uttryckt i kronor eller procent av totala portföljen, som förändras pga förändringar i kursen/räntan på ett värdepapper.

Företagsspecifik risk

Den risk som är förknippad med ett visst företag. Risken beror bl a på företagets verksamhet och belåningsgrad. Denna risk går att diversifiera bort genom att kombinera olika tillgångar.

Index

Mått på en marknads eller delmarknads värde, t ex Affärsvärldens generalindex och OMX-index.

Inflationsrisk

Risken för att inflationen överstiger tillgångens avkastning.

Kapitalmarknad

Sammanfattande benämning på kredit (eller ränte-) marknaden (lånat kapital) och aktiemarknaden (eget kapital).

Kreditrisk

Risken att en fordran inte betalas på utsatt tid och/eller med det belopp som utgörs av fordran.

Kursrisk för aktier

Den totala kursrisken i en portfölj består av marknadsrisk (systematisk risk) och den företagsspecifika risken (osystematisk risk).

Likviditetsrisk

Risken att ett värdepapper inte kan omsättas i likvida medel vid en önskad tidpunkt, till önskat pris eller volym, utan att förlora nämnvärt i värde.

Limit

Riskenivå som begränsar innehav av värdepapper.

Löptid

Den tid som återstår innan ett värdepapper förfaller.

Obligation

Skuldebrev med en ursprunglig löptid på mer än 1 år.

Option

Avtal som ger innehavaren rätten - men inte skyldigheten - att köpa (köpoption) eller sälja (säljoption) en viss tillgång till ett förutbestämt pris under en viss förutbestämd tidsperiod. Utfärdaren av optionen har skyldighet att sälja (köpoption)

eller köpa (säljoption) tillgången till det överenskomna priset.

Penningmarknaden

Marknad för handel med räntebärande värdepapper med en återstående löptid om högst 1 år.

Placeringshorisont

Den tidsperiod de förvaltade medlen skall vara investerade.

Portfölj

En förmögenhet som är placerad i olika tillgångar.

Rating

En bedömning gjord av kreditvärderingsföretag över sannolikheten att en skuld kommer att regleras på den överenskomna tidpunkten. Enligt Standard & Poors' rating innebär AAA den högsta kreditvärdigheten och AA innebär en väldigt hög kreditvärdighet. Motsvarande för svenska värdepapperspapper innebär en K-1 rating den högsta kreditvärdigheten.

Realavkastning

Avkastningen på en tillgång rensat för inflationen.

Risikfri ränta

En ränta som motsvaras av den man erhåller på av staten utfärdade (korta) skuldebrev.

Risikpremie

Förväntad avkastning utöver den riskfria ränta.

Räntabilitet

Vinst i relation till (justerat) eget kapital.

Ränterisk

Hur avkastningen på ett räntepapper påverkas av en förändring i marknadsräntan. Graden av ränterisk ökar med återstående löptid.

Statsskuldväxel

Av staten utfärdat räntebärande instrument med kort löptid (högst 360 dagar).

Swapavtal

Ett avtal om att byta betalningsflöden under en viss tid. Swappar förekommer i två grundläggande former; valutaswap och ränteswap. En valutaswap innebär att två parter byter valutaexponering med varandra, t ex för att eliminera valutarisken om åtaganden och tillgångar är angivna i olika valutor. En ränteswap fungerar på motsvarande sätt genom att två parter byter ränteströmmar med varandra för att t ex ändra den genomsnittliga återstående löptiden utan att påverka kapitalbeloppen.

Terminskontrakt

Avtal med skyldighet att köpa eller sälja en viss tillgång till ett förutbestämt pris vid en förutbestämd tidpunkt. Terminskontrakt är förpliktigande för bägge parter, dvs både köpare och säljare måste fullfölja sina åtagande enligt avtalet. Det är möjligt att använda terminskontrakt för att minska ränterisken i en placering eller skuld genom att kombinera värdepappersinnehav med ett terminskontrakt.

Tillgångsslag

Räntebärande värdepapper och aktier är exempel på tillgångsslag.

Tracking error (aktiv risk)

Visar en aktieportföljs avvikelse mot index.
Normalläge är +/- 4-5 %.

Valutarisk

Risken att utländska tillgångar faller i värde mätt i den egna valutan pga att den egna valutan stiger / utländska valutan faller.

Volatilitet

Ett värdepappers volatilitet är en benämning på hur mycket en tillgångs värde varierar.

Värdepapperslån

Avtal om lån av värdepapper antingen för viss bestämd tid eller till vidare mot ersättning. Låntagaren får fritt förfoga över värdepapperet.
